

Назва нововведення: «математична динамічна модель вивчення роботи м'язів нижньої кінцівки в умовах обмеження рухів кульшового суглобу при ходьбі».

Анотація. Мета - визначити мінімальну необхідну силу м'язів нижньої кінцівки для здійснення функції нормальної ходьби в умовах обмеження рухів в кульшовому суглобі.

Суть нововведення: остеоартроз кульшового суглобу є найбільш поширеним дегенеративним захворюванням, яке супроводжується не тільки больовим синдромом, але й призводить до низки патологічних змін опорно-рухового апарату людини. Поступове зменшення сили м'язів нижньої кінцівки, формування згинально-привідних контрактур, деформація голівки стегнової кістки та порушення анатомічних співвідношень у суглобах практично всього скелету призводить до формування патологічних звичок, які частково зберігаються у людини після операції ендопротезування кульшового суглоба.

На основі стандартної моделі OpenSim (gait2394) були створені моделі з обмеженням рухливості в кульшовому суглобі різного ступеня виразності. Аналогічних моделей знайдено не було. Перевагами даного підходу є можливість вивчити зміни в роботі м'язів при різних ступенях обмеження рухів в кульшових суглобах, змоделювати вкорочення кінцівки, визначити найбільш уразливі м'язи.

Математичне динамічне моделювання ходьби з контрактурами кульшового суглобу показало, що збільшення ступеню контрактур поступово залучає в патологічний процес всі м'язи нижньої кінцівки та тулуба. Зміна кутів та довжини важелів дії сил м'язів призводить до порушення взаємодії м'язів-антагоністів, тобто зменшення необхідної для виконання нормального кроку сили привідних м'язів, призводить, відповідно, до збільшення сили скорочення відвідних, аналогічно привідна контрактура зменшує необхідну силу згиначів стегна, і вимагає збільшення сили скорочення розгиначів. Особливу увагу треба звернути на зміну роботи м'язів гомілки. При важких формах контрактур, ускладнених скороченням кінцівки, виникає ситуація,

коли для підтримки рівноваги при ходьбі в гомілковому суглобі м'язи повинні розвивати сили набагато більші, ніж їх здатність.

Отримані дані моделювання дали можливість для біомеханічно обґрунтованого підходу розробки реабілітаційних заходів ведення пацієнтів після операції ендопротезування кульшового суглобу.

Очікуваний ефект – визначення м'язів, які втрачають силу в умовах обмеження рухів в кульшовому суглобі різного ступеню вираженості, підвищать якість як доопераційної, так і після операційної реабілітації хворих з дегенеративними захворюваннями кульшового суглобу. Це в свою чергу скоротить час відновлення хворих після ендопротезування та покращить якість життя

Нововведення впроваджено у лікувальну практику: ДУ «Інститут патології хребта та суглобів ім. проф. М.І. Ситенка НАМН України».

Стан охорони об'єктів інтелектуальної власності, які входять до складу нововведень (бібліографічні дані охоронних документів): стаття - Тяжелов А.А., Карпинська Е.Д., Карпинський М.Ю., Браницький А.Ю. Влияние контрактур тазобедренного сустава на силу мышц бедра // Georgian Medical News. 2020. № 9 (306). 10-18. PMID: 33130638

Перелік необхідного обладнання для впровадження нововведення: Комп'ютер зі встановленим відповідним програмним забезпеченням – OpenSim, Notepad++ чи аналогічний редактор.

• **Послуги розробників для оволодіння нововведенням:** курси інформації і стажування, семінари та ін., технічний інструктаж та навчання.

• **Установа-розробник, адреса, реквізити:** Державна установа «Інститут патології хребта та суглобів ім. проф. М.І. Ситенка Національної академії медичних наук України», 61024, м. Харків, вул. Пушкінська, 80, тел./факс (057) 725-14-00.